

Et tanken etter tanken

Tommy Olsson
KUNST

«Present»
John K. Raustein, Erlend Leirdal, Heidi Bjørgen, Gunvor Nervold Antonsen og Irene Nordli.
Bomuldsfabriken Kunsthall, Arendal
Lørdag 16. august.

ANMELDELSE

«Present» er den mest livsnødvendige utstillingen du kan rote deg borti i sommer.

«Present» er jo den stags tittelen en utstilling får når den enten har en så distinkt agenda at alle småvittige forsøk på å gi den et catchy navn potensielt vil edelegge alt sammen.

Alternativt er det et navn en utstilling får når den ansvarlige ikke klarer å komme på noe bedre. Slikende alone sier ikke tittelen stort, men samtidig også mye mer enn man makter forholde seg til. I den engelske ordbooka oppgir definisjonen og bruken av «present» en drøy side. Men her, på Bomuldsfabriken, er det så mye som skjer at det sannsynligvis er det jeg tenkte – og skrev – først, som er mest riktig; at utstillingsagenda er for distinkt til å gis noe annet navn.

I tillegg måler utstillingen de to fundamentale betydningene av ordet ettertrykkeligg: «det å være til stede»- og «akkurat nå».

For denne utstillingen er så mye samtid som noe kan være innenfor disse rammenne – de fem kunstnerne er også blant de første jeg tenker på når jeg reflekterer over hver av dem har skjedd innenfor den norske billedkunsten den

andre halvdel av dette tiåret. De tilhører alle den gruppe kunstnere som har foreslått en form for cross-overer via det vi foreløpig fortsatt tenker på som kunsthåndverk, og som i senere tid har vært med på å omskrive kartet når det kommer til hva det ene og det andre er eller kan forstås som. De har liksom lurt seg inn i diskusjonen via bakveien og blitt de sentrale navnene for denne redefinierende bølgen.

Dette er til dels svære saker, perfekte for svære lokaler. Det er fort gjort – og sannsynligvis helt korrekt – å tenke seg denne utstillingen som et regnestykke. Et som per kunstner = én installasjon per kunstner = fem installasjoner. Og selvsagt, gitt nok felles berøringspunkter mellom de fem installasjonene = én utstilling. Og dette regnestykket går opp. Til tider er dette det mest djevelske kraftverk av en livsnødvendig utstilling du kan klare å rote deg borti i løpet av sommermånedene i Sør-Norge.

Fra John K. Rausteins genuine ubehag, der det aldri får noen tvil om at uglene ikke er hva de ser ut til, til Irene Nordlis impuderte eksponer i keramikk, oppfylt litteltes to hovedanliggende: tilstedeværelsen, og det problematiske øyeblikket vi spøker oss for å holde rundt seg, rett etter man har kommet seg ut fra Rausteins jungel av undertrykte drifter og abstraherte marritt, er et annet. Keramikken til Heidi Bjørgen og Irene Nordli rammer med dette inn det rommet som definitivt setter

Det oppstår også en rytme, hvis ikke noe rent muskalk, i hvordan dette er blitt kuratert. Det er blitt gjort med en god forståelse for hvordan ubalansen noen ganger må til for å oppnå balanse. Plasseringen av Erlend Leirdals mer monumentale treskulpturer i

TIL STEDE: Fra Norske Tekstilkunstners jubileumsutstilling via Wildlife skulpturpark på Nesodden til Arendal. Være overalt denne våren.

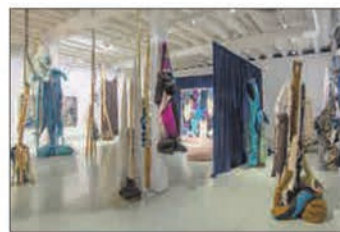
Gunvor Nervold Antonsen later til å alle FOTO: DANNEVIG, BOMULDSFABRIKEN KUNSTHALL

hele greia på plass og peker på potensielle veier videre. Det kan for øvrig se ut til at Antonsen dukker opp i alle sammenhenger jeg tilfeldigvis befinner meg i for tiden. Fra Norske Tekstilkunstners jubileumsutstilling i Oslo til Wildlife skulpturpark på Nesodden, og altså hele veien ned til Arendal i en så usannsynlig serie av årsak og virkning at jeg ikke har plass til å gjøre rede for det her.

Det er ikke slikt som er uventet – og overbevisende – gravitasjon mot maleri. Mye maleri. Det er en direkte vrang registrering av håndens bevegelser – en gjentagelse av en gjentagelse – som om øyeblikket som er nå er forsøkt holdt fast i en permanent elektrisk høyspenning.

I pleier jo noen ganger å komme borti ting som bevisst stalker henne eller noe, men dette henger vel sammen med spørsmålet om å være til stede. Antonsen er i likhet med de andre utstillerne, veldig til stede om dagen. Selv har jeg vært her hele tiden.

Som så ofte ellers forekommer det også i denne utstillingen fullstendig uforutsigbare kombinasjoner av materialer og metoder, men med en uventet – og overbevisende – gravitasjon mot maleri. Mye maleri. Det er en direkte vrang registrering av håndens bevegelser – en gjentagelse av en gjentagelse – som om øyeblikket som er nå er forsøkt holdt fast i en permanent elektrisk høyspenning. I pleier jo noen ganger å komme borti ting som

GENUIN UBEGAG: John K. Rausteins jungel av undertrykte drifter.

MONUMENTALE TRESKULPTURER: Erlend Leirdals verker inntar en kontemplatv formasjon.

relativt kjøpt lol seg lade. Det er ikke rent sjelden at kunst genererer energi, lader et rom, og river deg inn i dette kretslopet uten at du nødvendigvis merker det. Men noen ganger så er det enda litt heftigere, enda litt mer umulig å skulle argumentere mot, og så kommer den fysiske reaksjonen der det knitrer og gnister lang der inne et sted idet entusiasmen berører galskapen. Det er litt som å se Keith Moon spille trommer med The Who på oppokk fra midten av 1960-tallet. Litt som «Lavender Mist» av Jackson Pollock. Eller Beethovens niende. Den første koppen kaffe på morgenen. Den type ting.

Jeg vet for mye i utgangspunktet. Og i tillegg er jeg jo kritiker – denne sykkelige livsformen som i hermellighet ligger i intern krig med hele verden, seg selv, og alt hva som nå måtte følge med. Dette er årets viktigste utstilling, og du må typisk nok helt ned til Arendal for å få sett den. Du må.

Denne utstillingen er nesten selvsagt, en tilsynelatende

Tommy Olsson
kunst@klassekampen.no